

Valami Amerika

ICA Nemzetközi Térképészeti Konferencia, Washington DC, 2017. VII. 2-7.

Ha megkérdeznénk az ICA 28. Nemzetközi Térképészeti Konferenciájának résztvevőit, hogy megérte-e részt venni rajta, valószínűleg eltérő válaszokat kapnánk. Az amerikai rendezők koncepciójának egyik fontos eleme volt, hogy a Függetlenség napját az amerikai fővárosban legyünk és részt vehessünk a helyi ünnepségeken, ahol többszázezren várták az esti tűzijátékot. Sajnos ez azzal is együtt járt, hogy az egyébként sem olcsó Washingtonban ebben az időszakban a szálloda- és egyéb szolgáltatási költségek még az ott szokásosnál magasabbak voltak, amit a rendezők csak úgy tudtak kompenzálni, hogy a regisztrációs díj kevesebb szolgáltatást tartalmazott. Ezt vélhetőleg a résztvevők egy részénél nem ellensúlyozta a jól összeállított, magas színvonalú szakmai-tudományos program.

A konferenciához kapcsolódóan sor került a szervezet rendkívüli közgyűlésére is, melynek egyetlen pontja az alapszabály módosítása volt. Ez érthetően kevésbé érdekes program volt a konferenciára érkezők számára, sajnos a nemzeti tagok részvétele is igen alacsony szintű volt, alig haladta meg az alapszabály módosításhoz szükséges mértéket. Egyébként részben ez is volt a célja az elnökség által javasolt módosításoknak, de néhány esetben a

minimális számú ellenszavazat is elég volt a javaslat elutasításához.

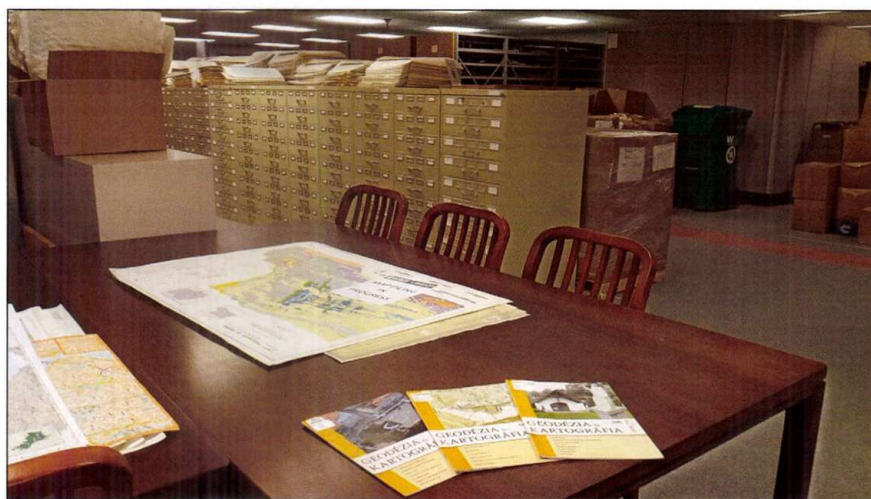
Szakmai-tudományos program

Az USA az ICA egyetlen tagországa, amelynek eddig minden ciklusban volt elnökségi tagja. A jelenlegi 27 ICA bizottságból 5-nek van amerikai vezetője, de még további kettő vezetője olyan kettős állampolgár, akinek az egyik állampolgársága amerikai, de a bizottságvezetésre a másik állampolgárságát adó ország jelölte. Az amerikai térképészeti és geoinformatika kétségkívül az egyik legfejlettebb a világon. Ezzel éltek a bizottságaink is: 13 hosszabb-rövidebb (fél naptól három napig tartó hosszúságú) workshop kapcsolódott a nagy konferenciához. A szervezők olyan szakmai kirándulásokat szerveztek a konferencia alatt a résztvevőknek, amelyek komoly vonzerővel bírtak mindenki számára: United States Geological Survey (az amerikai nemzeti térképészeti szolgálat), a Kongresszusi Könyvtár Térképtára, National Geographic, National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA), ESRI Kutatóközpont, Smithsonian. (1. kép) Kissé szokatlan volt, hogy a rendezők a négy plenáris előadásra (keynote speech) csak amerikaiakat kértek fel, de a résztvevők négy nagyon jó előadást hallhattak. Az első ilyen előadást Tom Patterson, az nemzeti parkok szolgálatának kartográfusa tartotta a Grand Canyon térképezéséről, mely főleg a legfrissebb tájékoztató térképük vizualizációs

problémáit ecsetelte. Igazi kartográfiai előadás volt, amiből egy csak térinformatikával foglalkozó szakember is megérthette a kartográfiai vizualizáció szerepét (egy ilyen tájékoztató térképből évente három millió példányt nyomtatnak ki). A következő előadást Mark Cardillo, az amerikai katonai térképészetet is magába foglaló nemzetvédelmi ügynökség (National Geospatial-Intelligence Agency) igazgatója tartotta az amerikai állami térképészet kialakulásáról. Megtudhattuk, hogy több amerikai elnök (George Washington, Thomas Jefferson) is dolgozott földmérőként, térképészként és ma is több politikus kezdte ilyen módon a hivatalnoki karrierjét. Előadást tartott Lee Schwartz, a State Department, az elnök legfontosabb tanácsadó szervezetének térképésze, melyből megtudhattuk, hogy milyen támogató szerepet játszik a térképészet az amerikai politikában, az elnök munkájának támogatásában. Az utolsó plenáris előadást Mikel Maron, az OpenStreetMap Alapítványhoz kapcsolódó Mapbox egyik vezetője tartotta. A kicsit provokatív cím szerint 7 milliárd térképészre van szükség. Szó esett többek között az OpenStreetMap humanitárius gyors reagálású térképező csoportjáról, illetve egy kenyai projektről, ahol Nairobi egyik rosszhírű nyomornegyedét térképezték fel önkéntesekkel.

Mellesleg alig néhány nappal a konferencia után a Forbes gazdasági magazin összeállításában a 20 legjobb (legdinamikusabban fejlődő) amerikai foglalkozás egyike a térképész és fotogramméter lett (még ha nem is a legjobban fizetett).

A megnyitó ünnepség feszes tempójú volt: viszonylag kevés és rövid beszéd, a kulturális programot egy egyetemi gospel kórus adta, mely viszonylag rövid (csak három dalból álló) fellépése alatt sikerült jó hangulatot teremteni a megnyitó ünnepség résztvevő között. (2. kép) Érdemes megemlíteni, hogy a kórus az ünnepséget a 2015-ös riói konferenciánkra komponált ICA himnusz eléneklésével kezdte, amihez a közönség közreműködését is kérték. Érdemes színfoltként az ICA bizottságok vezetői, képviselői kaptak nagyon rövid bemutatkozási lehetőséget a nyitóünnepségen,

A Geodézia és Kartográfia számai az amerikai nemzeti térképészeti szolgálat (USGS–United States Geological Survey) könyvtárában. (Fotó: Albert)

ezzel buzdítva a konferencia résztvevőit a bizottságok szakterületéhez kapcsolódó szakmai programokon való részvételre.

Az előadások 10-11 párhuzamos szekcióban zajlottak. Egy szekció három-négy előadásból állt. A programfüzet mellett egy állandóan frissített, okos telefonra tervezett alkalmazás is segítette a résztvevőket. Az alkalmazásban a regisztrált résztvevők létrehozhatták a saját személyes programjukat, kigyűjthették az őket érdeklő előadásokat, sőt saját programokat is definiálhattak (nekem főtítkárként ez különösen hasznosnak bizonyult).

Kiállítások

A konferenciához kapcsolódó kartográfiai kiállításon magyar térképek is bemutatkoztak. Az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéke kereste meg a lehetőségekkel a hazai intézményeket, cégeket. Ebből állt össze a magyar anyag:

- A Kárpát-térség tájtérképe (Faragó Imre)
- Erdély (Dimap)
- Kárpátalja (Dimap)
- Agricultural Risk Management Mapping in Hungary (FÖMI)
 - Waterlog Monitoring by Remote Sensing
 - Drought Monitoring by Remote Sensing
- Lillafüred tájfüte térkép (Magyar Tájékoztató Futó Szövetség)
- Magyarország rovásírás térképe (Stiefel Eurocart)

- Szíria és Libanon (GiziMap)

- St. Lucia (GiziMap)

Megtartották a 13. Barbara Petchenik nemzetközi térképrajz-verseny döntőjét is (a magyar forduló eredményeiről az előző számban megjelent egy tudósítás). A 28. konferencia keretében a nemzetközi térképrajz-kiállítást is meg lehetett tekinteni. A helyi szervezők 34 ország által benevezett 193 térképrajzot állítottak ki. A 10 tagból álló nemzetközi zsűriben Jesús Reyes képviselte Magyarországot. Korcsoportonként három nyertest választottak ki. A négy első helyezett Indonéziából, Dél-Koreából, Spanyolországból illetve Romániából került ki. A közönség díját egy egyesült államokbeli munka nyerte. Először a verseny történetében egy kreativitási díjat is átadtak, amelynek nyertesét a Művészet és Kartográfia bizottság tagjai által megalakult zűri választotta ki. Ez alkalommal két ország (Új-Zéland és Litvánia) művei kapták meg ezt a díjat. Az új-zélandi rajz a Trump világa címet viselte, mely egyértelműen negatívan értékelte az új amerikai elnök eddigi tevékenységét. A nyertes munkák megtekinthetők az ICA Térképészet és Gyerekek bizottság facebook profilján (<https://www.facebook.com/icaccc>).

Sajnos magyar díjazott végül egyik kiállításon, versenyen sem volt.

Magyarok a konferencián

A legtöbb magyar résztvevő az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékét képviselte. Zentai László

ICA főtítkár mellett Jesús Reyes egyetemi docens és Gede Mátyás adjunktus bizottságvezető-helyettesként is tevékenykedtek a konferencia alatt. A tanszéket képviselte még Albert Gáspár adjunktus és doktorandusza, Szigeti Csaba. Az ICA Planetáris Kartográfia bizottságának vezetője, Hargitai Henrik, az ELTE Média és Kommunikáció Tanszékének adjunktusa is tagja volt a magyar delegációnak. Hegedüs Ábel, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum kutatója is a magyar küldöttek számát gyarapította. Nem magyar, hanem svájci színekben volt az amerikai rendezői csapat önkéntes tagja Jeszenszky Péter, aki az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékén szerzett kartográfus diplomát és jelenleg Zürichben folytatja a doktori tanulmányait. (3. kép)

A legtöbb, mintegy 300 résztvevőt a hazaiak adták, de a kartográfiában egyre nagyobb szerepet játszó kínaiak is száznál többen voltak, még úgy is, hogy nem mindegyikük kapott vízumot. Sajnos, a vízum megszerzése több potenciális résztvevőnek nem sikerült, így többször is szóba került az új amerikai elnök nemcsak a személyes beszélgetésekben, de még a záróünnepségen is.

A konferenciához kapcsolódó térképtörténettel, atlaszkartográfiával és földrajzi nevekkel foglalkozó workshopokon Hegedüs Ábel és Zentai László vett részt és tartott előadást. Mindkét előadás jó eséllyel pályázik arra, hogy megjelenjen

Magyar résztvevők: (balról jobbra) Jeszenszky Péter, Albert Gáspár, Szigeti Csaba, Hargitai Henrik, Zentai László, Gede Mátyás, Jesús Reyes

a brit térképészeti szaklap, a The Cartographic Journal valamelyik következő számában. Jesús Reyes közreműködött a három ICA bizottság (Kartográfia és gyermekek, a Planetáris kartográfia illetve a Térképek a gyengén látók és látássérültek részére) által megtartott „Different fields – one cartography” workshop megszervezésében, ahol Jesús Reyes előadást is tartott. A workshopról részletesebb információ a <http://lazarus.elte.hu/~jesus/jointworkshop2017> címen található.

Gede Máttyás (Mapping Tools for Non-Mapping Experts: Incorporating Geospatial Visualization Tools in Libraries), Albert Gáspár és Szigeti Csaba (Generalisation & Multiple Representation) is részt vett további workshopok munkájában.

A konferencia előadaskötetébe, amelyet a Springer Kiadó jelentetett meg, három magyar tanulmány került be:

- Pődör Andrea-Zentai László: Educational Aspects of Crowdsourced Noise Mapping
- Szigeti Csaba-Albert Gáspár- Ilyés Virág-Kis Dávid- Várkonyi Dávid: On the Way to Create Individualized Cartographic Images for Online Maps Using Free and Open Source Tools
- Albert Gáspár- Ilyés Virág- Szigeti Csaba- Kis Dávid- Várkonyi Dávid: How Hard Is It to Design Maps for Beginners, Intermediates and Experts?

A közeljövőben, a konferencia alkalmából megjelenő The Cartographic Journal különszámába bekerült Klinghammer István és Jesús Reyes tanulmánya, amelynek címe „Brief Retrospection on Hungarian School Atlases”. A cikk alapját képező előadást Jesús Reyes a „Multifoceted Cartography for Children” című szekcióban tartotta meg.

A nagy konferencia programjában további magyar szerzőjű előadások hangzottak el:

- Zentai László: The Evolution of Printing Technologies in the Development of Orienteering Maps
- Hegedüs Ábel-Zentai László: Adventures of a World Atlas – History of the Publication of the Debes Atlas in Hungary

- Gede Máttyás-Farbingner Anna: Displaying Annotations for Digitised Globes
- Gede Máttyás: Using Cesium for 3D Thematic Visualisations on the Web
- Gede Máttyás-Hargitai Henrik: An Online Planetary Exploration Tool: “Country Movers”
- Hargitai Henrik-Gede Máttyás: Conventions of Designating Unnamed Planetary Surface Features
- Hargitai Henrik: The Cognitive Role of Planetary Toponyms in the Interpretation of Surface Geology
- Jeszenszky Péter: Visualising and Analysing the Impact of Geographic Factors on Linguistic Variation in Dialects

Posztterek:

- Hargitai Henrik-Gyöngyösi A.: New Map of the Pluto System for Children
- Hargitai Henrik: Geologic Mapping of the Navua Valles
- Hargitai Henrik: Mars Exploration Zone Map Design Competition
- Kerkovits Krisztián-Gede Máttyás: Web-based Decision Support System for Choosing the Appropriate Map Projection
- Szigeti Csaba: On the Way to Create Individualized Cartographic Images for Online Maps Using Free and Open Source Tools

Gede Máttyás, Hargitai Henrik, Jesús Reyes és Zentai László szekcióvezetői felkérést is kapott a nagy konferencián.

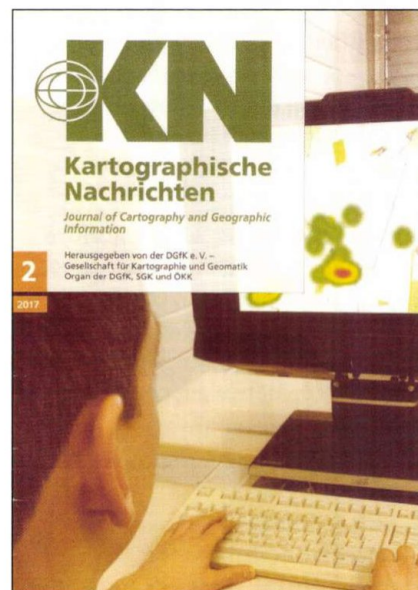
Összegzés

Magyarország 12 előadással és 5 poszterrel képviselte magát a 28. Nemzetközi Térképészeti Konferencia szakmai szekcióiban. Az országot kilenc térkép reprezentálta a Nemzetközi Térképészeti Kiállításban és hat térképrajzzal is jelen voltunk a Barbara Petchenik Nemzetközi Kiállításon is. A konferenciát megelőző napokban több workshopban is vett részt a magyar delegáció hét tagja. Ezzel a konferencia végére kiadott országok rangsorában az első 25 közé került Magyarország is. Bízunk benne, hogy a 2019-ben Tokióban megrendendő 29. konferenciában még ennél

szélesebb körű, gazdagabb részvétel fogja öregbíteni országunk szakmai jóhíret.

Zentai László

KN különszáma

A *Kartographische Nachrichten* (KN) kéthavonta megjelenő rangos szaklap, melynek kiadója a Német Térképészeti Társaság (Deutsche Gesellschaft für Kartographie). A döntően német nyelvű írásokhoz angol összefoglaló tartozik. A folyóirat idei második kötete különkiadás, és így eltér a hagyományoktól: az angol nyelvű szerkesztői előszót öt angol nyelvű főcikk követi.

Olyan izgalmas kérdésekről olvashatunk a cikkekben, mint a térképi színek, távolságbecslés a térképen, a Peters-féle vetület, az online újságírás és az érzelmek térképezése.

A nemzetközi szerzők tanulmányai-ban kifejtett kutatási eredmények igazolják, hogy az utóbbi évtizedekben a számítástechnika eszközei sokoldalú és korszerű, a látványos vizualizációs megoldások pedig gyakorlatias és népszerű tudománnyá emelték a kartográfiát. A tárgy művelői egyre inkább figyelnek arra is, hogy a nyomtatott vagy virtuális térképek olvasói és a különböző kartográfiai termékek használói miként